

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY A SOCIÁLNY VÝBOR

512. PLENÁRNE ZASADNUTIE EHSV Z 9. A 10. DECEMBRA 2015

Uznesenie Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Utečenci“

(2016/C 071/01)

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom plenárnom zasadnutí 9. a 10. decembra 2015 (schôdza z 10. decembra 2015) prijal 174 hlasmi za, pričom 8 členov hlasovalo proti a 9 sa hlasovania zdržalo, toto uznesenie.

1. EHSV z oceňuje významnú úlohu, ktorú zohráva občianska spoločnosť, pokiaľ ide o utečencov, ktorí utekajú z krajín zmietaných vojnou a ktorí preto zasluhujú ochranu v súlade so Ženevskou konvenciou. Bez ich pomoci by v mnohých členských štátoch, kde bola kritická humanitárna situácia, hrozila skutočná katastrofa. Európsky hospodársky a sociálny výbor sa usiluje propagovať túto skutočnosť a zaistiť, aby ju európske inštitúcie, vlády a ďalší politickí aktéri náležite zohľadňovali.
2. EHSV organizuje v súčasnosti študijné návštevy, aby sa stretol so zástupcami organizácií občianskej spoločnosti, ktoré pomáhajú utečencom v 11 členských štátoch (Maďarsko, Poľsko, Malta, Grécko, Nemecko, Rakúsko, Slovinsko, Bulharsko, Švédsko, Taliansko a Chorvátsko) a v Turecku, keďže tieto krajiny sú najviac vystavené prílevu utečencov. Výbor, ako reprezentatívny orgán organizovanej občianskej spoločnosti pri európskych inštitúciách, bude ich hlasom na európskej úrovni.
3. EHSV zastáva názor, že vzhľadom na súčasnú situáciu by EÚ mala vytvoriť bezpečné humanitárne koridory pre utečencov z krajín, ktoré postihla vojna a ohrozuje terorizmus, a mala by to urobiť v spolupráci s krajinami, kde sa títo utečenci najviac koncentrujú. Okrem toho musíme vytvoriť naozaj spoločný európsky azylový systém, ktorý bude vychádzať z postupov harmonizovaných v celej EÚ. To zahŕňa jednotné postavenie osôb, ktorým bol udelený azyl, ako aj vzájomné uznávanie rozhodnutí o azyle, spoločnú zodpovednosť a solidaritu, ako aj úsilie v oblasti premiestňovania a presídľovania a revíziu Dublinského nariadenia. Okrem toho sú potrebné solidárne a spoľahlivé mechanizmy vyrovnávania záťaže, pričom stály, spravodlivý a záväzný kľúč rozdeľovania uchádzačov o ochranu medzi všetky členské štáty EÚ by bol prvým krokom v tomto smere. Vzhľadom na mimoriadne okolnosti a v súlade s Paktom stability a rastu, by dodatočné náklady na prijímanie utečencov nemali byť po dôkladnom preskúmaní vykazované ako schodok verejných financií členských štátov.
4. EHSV je takisto veľmi znepokojený súčasným oslabovaním schengenskej dohody a zásady voľného pohybu, keďže ide o jeden zo základných výdobytkov v prospech občanov EÚ. Je potrebné riadne zabezpečiť vonkajšie hranice schengenských krajín. Znovuzavedenie vnútorných hraníc a stavanie múrov však nepomôže zblížiť európskych občanov ani upevniť občianstvo EÚ.
5. Takisto je nevyhnutné vypracovať okamžité opatrenia na riešenie hlavných príčin súčasného prílevu utečencov. EÚ musí v týchto otázkach spolupracovať s krajinami pôvodu a tranzitu a EHSV trvá na tom, že Komisia musí pri tejto spolupráci zaujať prístup založený na ľudských právach, a nie len na požiadavkách bezpečnosti. Na záver EHSV zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby do dialógu s tretími krajinami bola zapojená aj občianska spoločnosť.

6. EHSV, ktorý má dlhodobé skúsenosti s riešením problémov spojených s migráciou, v uplynulých rokoch hlavne prostredníctvom Európskeho fóra pre integráciu/migráciu, sa domnieva, že integrácia a začlenenie utečencov do našej spoločnosti musí byť obojstranný proces, v ktorom zásadnú úlohu zohrávajú sociálni partneri a ďalšie organizácie občianskej spoločnosti, spolu s vládami a miestnymi orgánmi. Prioritou by mal byť prístup na pracovný trh a, konkrétnejšie, uznávanie kvalifikácií a v prípade potreby poskytovanie odbornej a jazykovej prípravy. Európska únia by mala zaviesť súbor opatrení v hostiteľských krajinách a v EÚ s cieľom centralizovať žiadosti o zamestnanie, odbornú prípravu a uznanie zručností.

7. Aby sa podarilo dosiahnuť potrebný sociálny konsenzus v celej Európe, je nevyhnutné plne rešpektovať zásadu rovnakého zaobchádzania a sociálne práva tak občanov EÚ, ako aj utečencov v Európe, pričom by sa najzraniteľnejším z nich mala venovať osobitná pozornosť. Treba včas investovať do začlenenia utečencov do spoločnosti a trhu práce v snahe pomôcť im znovu vybudovať svoje životy, obmedziť riziko potenciálnych konfliktov s miestnym obyvateľstvom a predísť vyšším nákladom v budúcnosti. Kľúčom k úspechu sú primerané finančné prostriedky pre miestne verejné služby a občiansky dialóg medzi utečencami a miestnym obyvateľstvom.

V Bruseli 10. decembra 2015

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS
